

ПРОЛОГ

Я саме був у Парижі, коли Парфїт, мій дворецький, прийшов і повідомив, що мене хоче бачити якась леді. Вона каже, пояснив він, що це дуже важливо.

На той момент я мав уже вироблену звичку – ніколи ні з ким не зустрічатися без попередньої домовленості. Люди, які хочуть терміново зустрітися з вами, – це майже неодмінно особи, які хочуть отримати фінансову підтримку. З іншого боку, люди, які справді потребують фінансової допомоги, рідко приходять, просячи її надати.

Я спитав Парфїта, як зовуть мою гостю, і він простяг її візитівку. Картка повідомляла: Кетрін Югубіан – ім'я, якого я ніколи не чув, і яке, чесно кажучи, не дуже сподобалось мені. Але я відмовився від думки, що вона потребує фінансової допомоги, а натомість припустив, що вона пропонує що-небудь для продажу, можливо, щось із підробленого антикваріату, коли просять нібито меншу ціну, мовляв, ось, я принесла це для вас, а тоді покупець мимоволі змушений щось робити під впливом невимушеної балачки.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Я відповів, що страшенно шкодую, але мені не вийде прийняти мадам Йогубіан, однак вона може написати мені й викласти свою справу

Парфіт уклонився й вийшов. На нього можна покластися – інвалід, яким є я, потребує надійної обслуги, і я не мав ані найменших сумнівів, що він владнає цю справу. Але, на мій подив, Парфіт з'явився знову. Ця леді, сказав він, дуже наполягає. Це справа життя і смерті, і стосується вона мого старого друга.

Тож у мені раптово прокинулася цікавість. Не через саме повідомлення – це дуже поширений маневр; життя, смерть і старий друг були звичними ставками в грі такого ґтибу. Ні, мою цікавість викликала поведінка Парфіта. На нього було так несхоже передавати повідомлення подібного роду.

Я наперед припустив, ніби Кетрін Йогубіан була неймовірно гарною або принаймні мала якусь особливу привабливість. Більше ніщо, як подумалось мені, не могло пояснити поведінки Парфіта.

А оскільки чоловік завжди є чоловіком, навіть якщо йому п'ятдесят і якщо він кульгавий, я потрапив у пастку. Мені захотілося побачити це осяйне створіння, яке змогло подолати оборону бездоганного Парфіта.

Тож я попросив його запросити леді, і, коли Кетрін Йогубіан увійшла до кімнати, я мало не задихнувся від почуття огиди.

Саме тепер я добре зрозумів мотивацію поведінки Парфіта. Його оцінки людської природи досить безпомилні. Він визнав за Кетрін ту пристрасну наполегливість, перед якою врешті решт упаде будь-яка оборона. Він доречно капітулював, у результаті чого зберіг сили, які було б витрачено на тривалу виснажливу битву. Бо Кетрін Йогубіан володіла даром настирливості довбні та впертістю паяльника, що давало ефект води, яка точить камінь. Час не має значення для неї, якщо вона хоче досягти мети. Вона напевне була готова просидіти у моїй приймальні цілий день. Вона з числа тих жінок, у яких у голові є місце лише для однієї ідеї, що дає їй величезну перевагу над тими, хто не такою мірою зосереджений і хто має у своїй голові трохи більше місця.

Як я вже казав, я був неймовірно шокований, коли вона увійшла. Я був налаштований узріти красуню. Натомість жінка справляла враження абсолютної сірості. Вона не була потворною, адже потворність має свої пульсації, свій особливий спосіб нападати, але Кетрін мала велике пласке обличчя, яке нагадувало млинець, і на ньому ніякого виразу. Її рот був великий, а над верхньою губою виднілися ледь помітні вусики. Очі, дуже маленькі й темні, нагадували погані родзинки в черствій булці. Її волосся було густе, недбало зачесане й давно не мите. Її форми були такі миршаві, що й формами їх не назвеш. Одяг був відповідний – жодна деталь убору не пасувала їй. На ній не було знаку ні злиднів, ні розкоші.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Її щелепа випирала вперед, і, щойно вона відкрила рота, як залунав непривітний голос.

Я кинув на Парфіта докірливий погляд, він зустрів його незворушно. Він, як завжди, був переконаний, що знає краще.

– Мадам Йогубіан, сер, – оголосив він і вийшов, причинивши двері й залишивши мене на милість цієї сповненої рішучості особи.

Кетрін цілеспрямовано насувалася на мене. Я ще ніколи не почувався таким безпорадним і такою мірою свідомим свого каліцтва. То була жінка, від якої варто тікати чимдалі, а тікати я не міг.

Вона заговорила гучно й твердо.

– Будь ласка, якщо ви будете добрі, то йдіть зі мною, ага?

То був наказ, а не прохання.

– Даруйте, про що мова? – спантеличено вимовив я.

– Я не зовсім говорю англійською, я цього боюся. Але нема часу втрачати, зовсім нема. Ви маєте піти до містера Габріеля. Він дуже хворий. Скоро, дуже скоро він буде померлий, а він просив про вас. Хочете його бачити, ідіть зараз.

Я витріщився на неї. Подумав, що вона божевільна. Ім'я «Габріель» жодною мірою не зворушило мене, частково, відверто кажучи, через її погане володіння мовою. Я міг лише здогадуватися, що мова була про Габріеля. Але, якщо навіть так, це ім'я не означало для мене багато. Усе це було так давно! Певне, минуло не менше десяти років відтоді, як я щось чув про Джона Габріеля.

– Ви сказали, ніби хтось умирає? Хтось... гмм... кого я знаю?

Вона кинула на мене погляд, сповнений безмежної вдячності.

– Але так, ви знати його, ви добре знати його, а він послав до вас.

Вона так наполягала, що я напружився, пригадуючи. Яке ім'я називала вона? Гейбл? Гелбрейт? Я знав одного Гелбрейта, підземного інженера. Не близько, тож я не міг і припустити, щоб той покликав мене до свого смертного одра. Але завдяки силі характеру Кетрін я ні на мить не засумнівався в силі її слів.

– Яке ім'я ви називаєте? – спитав я. – Гелбрейт?

– Ні, ні! Гебріел! Гебріел!

Я був заскочений. Коли я второпав, яке саме ім'я вона вимовляла, то міг лише викликати у своїй уяві видіння архангела Гавриїла з двома великим крилами. Це видіння дуже добре узгоджувалося з особистістю Кетрін Йогубіан. Вона була подібна до того типу серйозних жінок, які стоять навколішки у крайньому лівому кутку на картинах раннього італійського примітивного малярства. Вона мала особливу простоту рис обличчя в поєднанні з гарячим поглядом граничної відданості.

Вона з наполегливою упертістю повторила: «Джон Гебріел», і до мене дійшло!

І тут я згадав усе. Я відчув легке запаморочення. Курорт Сен-Лу, і старші пані, і Міллі Барт, і Джон Гебріел зі своїм потворним рухливим маленьким личком, який ледь погойдується на

ногах. І Раперт, високий і гарний, як юний бог. І, звичайно ж, Ізабелла.

Я згадав, що востаннє бачив Джона Гебріела в Заграді, у моїй пам'яті зринуло все, що трапилося там, і я відчув, як у мені здійсмається червона хвиля гніву і ненависті.

– То він помирає, чи не так? – гнівно спитав я. – Дуже радий чути це!

– Перепрошую?

Є речі, які важко повторити, якщо вам чемно кажуть: «Перепрошую?» Кетрін Йогубіан дивилася із повним нерозумінням. Тож я перепитав:

– Ви кажете, він помирає?

– Він болить, він дуже болить.

Мені було радісно чути це. Ніякий біль, від якого потерпає Джон Гебріел, не зможе відпокутувати всього того, що він накоїв. Але я не зміг сказати цього особі, яка, вочевидь, була дуже відданою Джону Гебріелу.

«Що ж сталося, – роздратовано подумав я, – із тим чоловіком, у якого так закохувалися жінки?» Він був немислимо потворний. Він був бундючний, вульгарний, пихатий. Так, він був не дурний, і за деяких обставин (найнижчого гатунку) міг бути добрим співрозмовником. Він мав почуття гумору. Але все це не страх як приваблює жінок.

Кетрін порушила плин моїх думок.

– То ви ідете, будь-ласка. Ви ідете скоро? Не втрачати час.

Я зібрався з силами.

– Мені дуже жаль, дорога пані, – сказав я, – але, боюся, що не зможу скласти вам товариство.

– Але він просив про вас, – наполягала вона.

– Я не піду, – відрубав я.

– Ви не розумієте, – сказала Кетрін, – він хворий. Він вмирає. І він просить вас прийти.

Я зібрав усі свої сили для боротьби. І почав розуміти (а Парфіт це збагнув з першого погляду), що Кетрін Югубіан так легко не поступиться.

– Ви помиляєтесь, – заявив я, – Джон Гебріел не є моїм другом.

Вона енергійно труснула головою.

– Але так, але так! Він прочитав ваше ім'я в газеті, було написано, що ви член комісії, і він сказав, щоб я з'ясувала, де ви живете, і привела вас. І прошу, ви маєте йти швидко, дуже швидко, бо лікар сказав, що вже дуже скоро. Ви йдете зараз, прошу вас.

Мені здалося, що мені слід бути щирим. Я сказав:

– Та нехай він згине в пеклі!

– Перепрошую?

Вона схвильовано дивилася на мене, морщила свій довгий ніс, сповнена приязні й намагання зрозуміти.

– Джон Гебріел, – проказав я повільно, – то НЕ мій друг. Це людина, яку я ненавиджу, ненавиджу! Тепер ви розумієте?

Вона моргнула. Мені здалося, що нарешті вона почала щось розуміти.